

Οργανωτική προσέγγιση για την προληπτική διαχείριση των ψυχοκοινωνικών κινδύνων

ΔΙΑΚΡΙΘΗΚΕ

Πορτογαλικό Ινστιτούτο Ογκολογίας (O Porto)⁽¹⁾, Πορτογαλία

www.ipoporto.min-saude.pt

Το πρόβλημα

Το Πορτογαλικό Ινστιτούτο Ογκολογίας (O Porto) είναι ένα εξειδικευμένο νοσοκομείο με σύνθετη δομή και διάφορες υπηρεσίες, στο οποίο απασχολούνται πολλές ειδικότητες. Η πρόκληση με την οποία βρίσκεται αντιμέτωπο το νοσοκομείο είναι η διασφάλιση της αποτελεσματικής πρόληψης κάθε είδους ψυχοκοινωνικού κινδύνου — άγχος, εξουθένωση, συναισθηματική πίεση, βία στον εργασιακό χώρο και παρενόχληση — σε ολόκληρη τη δομή του.

Η λύση

Η διαχείριση κινδύνων στο νοσοκομείο βασίζεται σε μια οργανωτική προσέγγιση για την προαγωγή της υγείας και την πρόληψη, η οποία θεωρείται ότι έχει στρατηγική σημασία.

Στο επίκεντρο της γενικής πολιτικής του νοσοκομείου για τη διαχείριση των ψυχοκοινωνικών κινδύνων στην εργασία βρίσκεται η συστηματική εκτίμηση των κινδύνων. Κάθε θέση εργασίας υποβάλλεται σε εκτίμηση κινδύνων, η οποία προβλέπει τη διανομή ενός ερωτηματολογίου γενικής αξιολόγησης. Κατ' αυτόν τον τρόπο προσδιορίζονται οι βασικοί ψυχοκοινωνικοί κίνδυνοι και καταρτίζεται μια έκθεση αξιολόγησης, στην οποία προτείνεται ένα σχέδιο ψυχοκοινωνικής παρέμβασης. Η έκθεση και το σχέδιο αποτελούν στη συνέχεια αντικείμενο επεξεργασίας από μια ομάδα συζήτησης.

Η δέσμευση της διοίκησης και η συμμετοχή διευθυντικών στελεχών και εργαζομένων στη διαδικασία προληπτικής διαχείρισης διασφαλίζεται εγγράφως μέσω πολιτικών για την πρόληψη των ψυχοκοινωνικών κινδύνων. Προσδιορίστηκαν 80 τομείς διαχείρισης κινδύνου στην οργάνωση του νοσοκομείου, κάθε ένας από τους οποίους συντονίζεται από ένα υπεύθυνο διοικητικό στέλεχος. Η μεσαία βαθμίδα διοίκησης είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση των δραστηριοτήτων διαχείρισης ψυχοκοινωνικών κινδύνων στα τμήματα αρμοδιότητά της. Τόσο τα διοικητικά στελέχη όσο και οι υπάλληλοι συμμετέχουν σε δραστηριότητες διαχείρισης κινδύνου όπως συναντήσεις αναζήτησης ιδεών, ομάδες συζήτησης, διανομή

ερωτηματολογίων, έρευνες σε θέματα υγείας και ανάπτυξη προγραμμάτων υγείας και εκπαίδευσης.

Έχει επίσης καταρτιστεί ένα σχέδιο ετήσιας εκπαίδευσης το οποίο περιλαμβάνει δράσεις για την πρόληψη των ψυχοκοινωνικών κινδύνων. Επιπλέον, διανέμονται σε τακτική βάση ερωτηματολόγια και εκθέσεις.

Οι δράσεις πρόληψης των ψυχοκοινωνικών κινδύνων και προαγωγής της υγείας πραγματοποιούνται με τη συνδρομή ψυχολόγου ειδικευμένου σε θέματα επαγγελματικής υγείας, και σε συνεργασία, εφόσον το απαιτεί η περίπτωση, με γιατρό εργασίας και τεχνικό επαγγελματικής ασφάλειας. Οι πιο σύνθετες περιπτώσεις ανατίθενται σε ψυχολόγο ή άλλο εξωτερικό εμπειρογνώμονα.

Τέλος, έχουν καθιερωθεί πρωτοβουλίες οι οποίες παροτρύνουν τους εργαζόμενους να διαχειρίζονται μόνοι τους την υγεία τους, όπως εκστρατείες κατά του καπνίσματος, πολιτική ενθάρρυνσης διαλειμμάτων από την εργασία με σκοπό τη σωματική δραστηριότητα και συνεργασίες με τοπικά γυμναστήρια.

Στο επίκεντρο της γενικής πολιτικής του νοσοκομείου για τη διαχείριση των ψυχοκοινωνικών κινδύνων στην εργασία βρίσκεται η συστηματική εκτίμηση των κινδύνων.

⁽¹⁾ Στις πρωτοβουλίες που εφαρμόστηκαν συνέβαλε ο καθ. J. Aguiar Coelho, διοικητής νοσοκομείου και ένας από τους πρωτοπόρους στην έρευνα, διάδοση και εφαρμογή πρακτικών πρόληψης του άγχους και των ψυχοσωματικών κινδύνων σε νοσοκομεία της Πορτογαλίας.

Τα αποτελέσματα

- Από το 2006 έχουν πραγματοποιηθεί 25 εκτιμήσεις ψυχοκοινωνικών κινδύνων. Έχουν επίσης υλοποιηθεί αρκετά προγράμματα για την υγεία στην εργασία.
- Από το 2010 έχουν διεξαχθεί 57 δράσεις εκπαίδευσης με θέμα τη διαχείριση των ψυχοκοινωνικών κινδύνων.
- Το νοσοκομείο διαπίστωσε ότι μειώθηκαν οι απουσίες και τα επίπεδα άγχους.
- Επειδή τα προβλήματα επιλύονται και δεν αγνοούνται, οι εργαζόμενοι είναι πιο ικανοποιημένοι από την εργασία τους, ενώ έχει βελτιωθεί το ψυχοκοινωνικό περιβάλλον εργασίας.

